

Список використаних джерел:

1. Губаш О.П., Лапінський В.В. Особливості управління навчальною діяльністю у системі дистанційного навчання //Нові технології навчання: Наук.-метод. 36. Спец. Випуск/ Кол. авт - К.: Ін-т інноваційних технологій і змісту освіти, 2006. - 152 с.
2. Дорошенко Ю.О. Інформатизація - пріоритетний напрям реформування освітньої галузі // Педагогічна газета. — 1999. - березень (№3 (57)) - С.4-5
3. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні. - К: КПІ, 2000 - 12 с.
4. Кухаренко В.Н., Рибалко О.В., Сиротенко Н.Г. Дистанційне навчання: умови застосування / За ред. В.М. Кухаренка. - Харків: НТУ "ХПІ". - Лорсіне, 2002. - С. 163.
5. Лавров О.А. Дистанционное обучение: Классификация проблем. Термины и определения // Вопросы Интернет-образования, №15, 2003. http://vio.fio.ru/vio_15/cd_site/articles/art_2_4.htm
6. Палам Е. С Проблема образования в канун XXI века. // EIDOS-LIST. - 1998 - вып. 4. - <http://www.eidos techno. ru/list/serv. html>
7. Положення про дистанційне навчання: 21.01.2004 №40 <http://udec.ntu-kpi.kiev. ua/udec.nsf/poloszenyaukrDO?OpenPage&AutoFramed>
8. Стефаненко П.В. Теоретичні і методичні засади дистанційного навчання у вищій школі: Дисертація д.пед.н.: 13.00.04. / К: Інститут педагогіки і психології професійної освіти Академії педагогічних наук України. - 2002. - 425с.
9. Хуторской А.В. Современная дидактика: Учебник для вузов. - СПб: Питер, 2001. - 544 с.
10. Bobtsov A.A., Lyamin A.V. Stabilization of nonlinear systems with input uncertainties // Preprints of the 7th IFAC International Workshop on Control Applications for Optimization. - Saint-Petersburg, 2000. - Vol. 2. - P. 6 - 10.

УДК 378.147

І.А. ДУБЕНЧУК

ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРНЕТУ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНИХ МОВ

Анотація. У статті розглядається питання доцільності використання Інтернет-технологій в процесі викладання іноземної мови у ВНЗ.

Ключові слова: Інтернет, інтерактивний, електронна пошта, мотивація.

Аннотация. В статье рассматривается вопрос уместности использования Интернет-технологий в процессе преподавания иностранного языка в ВУЗе.

Ключевые слова: Интернет, интерактивный, электронная почта, мотивация.

Annotation. The article deals with the problem of relevance of the Internet technologies usage in the process of teaching foreign language in Higher Educational Establishments.

Key words: Internet, interactive, e-mail, motivation.

Сьогодні науковці шукають нові методи та техніки для покращення навчального процесу. Одним із таких методів є застосування комп'ютера та Інтернету на заняттях англійської мови. Даним питанням займається багато науковців. А саме: Вікторія Мюляйзен, Ускова Т.О., Жовнірук З.Л., Кононська Ю.Г., Михайленко Г.Г., Попко І.А., Гульчевська М.Б. та ін. Вікторія Мюляйзен виділяє два головних мотиви чому саме її зацікавило використання Інтернету [5]. По-перше, так студентам можна подати набагато більше матеріалу з англійської мови ніж, той з яким вони, як правило, стикаються у своєму щоденному житті у рідній країні. Так, наприклад, за допомогою електронної пошти вони можуть знайти англомовних друзів з листування. По-друге, за допомогою Інтернету можна заохотити студентів до використання англійської на практиці поза межами аудиторії. Вікторія Мюляйзен доводить практичну цінність застосування Інтернету. А також називає й інші причини для використання цього інноваційного методу.

1. Використання комп'ютера на занятті англійської мови забезпечує сильну внутрішню мотивацію студентів для вивчення англійської мови. Вони впевнені в необхідності вміння використання комп'ютера та знання англійської у своїй кар'єрі або під час навчання за кордоном, тому вони цінують набуття практичних навичок спілкування англійською мовою через електронну пошту.

2. Інтернет ставить англійську мову у міжнародний контекст. Студенти вже відкрили для себе, що більшість інформації в Інтернеті подається англійською мовою. Вони також знають, що можуть використати англійську як засіб спілкування з іншими народами по всьому світу та як засіб знаходження різноманітної інформації про них. Звісно, студенти, які вивчають англійську, захочуть знайти контакти з носіями мови, але багато студентів цікавляться спілкуванням з людьми, для яких англійська не є рідною. Адже приємно усвідомлювати, що навіть не знаючи китайської чи тайської, наприклад, вони можуть використати англійську для спілкування з другом по листуванню з Таїланду чи Гонконгу і знайти сайти з інформацією про ці місця.

3. Інтернет-проекти є інтерактивними. Навіть коли студенти просто переглядають інформацію в Інтернеті, вони активно вибирають, що переглянути далі. Пошук інформації обумовлює і працю зі сторони студентів. Деякі сайти, наприклад, просять користувачів заповнити анкети. Більшість сайтів мають електронні адреси для того, щоб користувачі могли поставити запитання, або надіслати коментар автору сайту. Це робить Інтернет більш інтерактивним в порівнянні з книгою чи журналом. Таким є і листування через Інтернет. Створення власного сайту також передбачає взаємодію так як студенти прогнозують потреби своєї аудиторії та відповідають на електронні листи, які отримують від відвідувачів їхніх сайтів.

4. Інтернет досить доступний сьогодні, тому з практичної точки зору, проекти з використанням Інтернету легко здійснити. Сьогодні більшість навчальних закладів мають багато комп'ютерних класів, з проведенням Інтернетом та встановленим програмним забезпеченням. Студенти можуть займатися в них і у свій вільний час. Також багато студентів мають доступ до Інтернету вдома або в одному з Інтернет кафе, яких сьогодні є достатньо.

Існує декілька можливих видів діяльності під час вивчення іноземної мови з використанням Інтернету. А саме: подорож Інтернетом, використання електронної пошти, здійснення дослідження, створення сайту групою студентів.

Оскільки так багато матеріалу в Інтернеті англійською мовою, така діяльність, як подорож всесвітньою мережею, може включати багато читання англійською, а це може бути цікавим та дуже ефективним у вивченні іноземної мови.

Корисним може бути створення електронної сторінки для своїх занять - «електронної дошки оголошень», де викладач може розмістити розклад, оголошення та копії інформації, яку він роздає на занятті. Це допомагає студентам звикнути до ідеї використання Інтернету з метою пошуку інформації. Якщо студенти з якоїсь причини пропустили заняття або загубили роздатковий матеріал, вони можуть дізнатися домашнє завдання самостійно. Вікторія Мюляйзен пропонує викладачеві також включити особисту інформацію. Наприклад, її домашня сторінка включає розділ під назвою «Про мене», де студенти можуть поспілкуватися з викладачем на особисті теми [5].

В Інтернеті викладачі можуть знаходити цікаві для студентів автентичні матеріали із різних сфер життя, інтересів та спеціальностей. Там багато різноманітних навчальних тестів, наочних матеріалів, програм, які можна використати під

час заняття з вивчення англійської мови, що урізноманітнить навчальний процес та зробить його ефективнішим.

Використання електронної пошти. Написання та читання електронного листа англійською мовою є більш інтерактивним, ніж подорож Інтернетом. Існує декілька способів використання електронної пошти під час заняття. А саме створення електронної директорії для групи, листування з носієм мови.

Корисною вправою є створення електронної директорії для групи. Студенти практикують написання електронних листів на англійській мові один одному, щось на зразок складання діалогів в сучасній обробці.

Ефективним є листування з носієм мови. Студенти самі або з допомогою викладача знаходять через Інтернет друга по листуванню. В ідеалі, кожен студент листується з двома чи трьома студентами з інших країн. Якщо викладач, хоче контролювати та наглядати за ходом обміну електронними листами (якщо він вимагає написання електронного листа, як обов'язкове завдання) він може з'єднати свою групу студентів з групою з іншої країни. Таким чином він та викладач іноземної групи можуть легко проводити моніторинг того, що роблять студенти і переконалися, що кожен студент отримує відповідь від друга по листуванню. В іншому випадку в роботі зі студентами, які досягли успіхів у вивченні мови та прагнуть додатково працювати над поглибленням знань в позаурочний час викладач може просто спрямувати студента і допомогти знайти хороший сайт, де можна спілкуватися з іншими людьми. Таких в Інтернеті є достатньо.

Ще однією діяльністю може бути використання обміну електронними листами для виконання певних навчальних проєктів. Це може бути домашнім завданням, яке полягає в тому, що студенти запитують своїх друзів по листуванню їхню думку з певної теми. Наприклад, викладач Рут Вілмі з Інституту технології (Хельсінкі) проводить проєкт, в якому студенти з різних країн обмінюються своїми есе на певні теми.

Вікторія Мюляйзен пропонує заохочувати студентів писати коментарі до вебсторінок або ставити запитання, коли вони подорожують Інтернетом. Адже більшість сторінок мають адресу, на яку відвідувачі можуть надсилати запитання та коментарі.

Викладачі рекомендують своїм студентам, яким подобається електронна пошта та які мають вдосталь часу, читати та писати електронні листи. Існують спеціалізовані списки для обговорення актуальних різноманітних тем. Наприклад, такі як, бізнес, поточні події, фільми, наука та сучасні технології.

Ще однією ефективною діяльністю є проведення дослідження за допомогою Інтернету. Студенти можуть активно використовувати його для того, щоб дізнатися, про речі, які їх цікавлять та виконати завдання, дане викладачем. Для того, щоб правильно спрямувати студентів, викладач повинен дізнатися, яка інформація є доступною щодо певної теми чи сфери знань. Корисними є он-лайн газети та журнали, довідкові матеріали, такі як, словники, бібліографії, бази даних, офіційні прес-релізи та звіти, списки обговорення, присвячені певним темам (вони надають студентам можливості поставити запитання та поспілкуватися з експертами в певній галузі), мега-сайти, які містять зв'язки з усіма цими ресурсами. Наприклад, «Мережа лінгвіста», в якій можна знайти посилання на різноманітні лінгвістичні сайти, включаючи огляди книг, словники, бази даних, інформацію про роботу, плани-конспекти та інше.

Створення сайту своєї групи. Це спосіб для студентів використати англійську, щоб поділитися зі світом своїми ідеями чи результатами своїх досліджень або результатами навчальної роботи. Існує велика різноманітність можливостей та форматів. Наприклад, можна опублікувати твори студентів, викласти фотографії та підписати їх чи навіть організувати сайт «запитання-відповідь», куди люди можуть надіслати свої запитання на тему, яку добре знає ця група студентів. Як організувати проект та як виглядатиме сайт, залежить від кількості студентів у групі, їхнього рівня англійської та навичок роботи на комп'ютері, об'єму аудиторних годин виділених на проект.

Використання програми Skype як одного із етапів заняття з іноземної мови сприяє розвитку навичок говоріння та аудіювання у студентів. Адже дана програма дозволяє спілкуватися на іноземній мові в он-лайн режимі безпосередньо з носіями мови.

Вікторія Мюляйзен переконує викладачів англійської використовувати Інтернет на заняттях англійської мови. Такі проекти мотивують студентів застосовувати англійську мову поза навчальним процесом та робити англійську частиною свого щоденного життя.

Про ефективність даного засобу свідчать і такі фахівці як Алісія Вуец-Качмарек, Ельжбета Олак-Посацька, Себастьян Радуй [4]. Вони зауважують, що викладачам іноземної мови для того, щоб застосовувати сучасні технологічні пристрої на заняттях з іноземної мови, зовсім не обов'язково бути великими експертами з техніки. Викладач може розпочати з чогось простого чи з того, що не вимагає від нього значної технічної підготовки.

Першим найпростішим кроком, на їхню думку, може бути використання он-лайн ресурсів, які вже підготовлені спеціалістами та є доступними для громадськості. За допомогою цих ресурсів можна працювати над словниковим запасом, граматичними вправами, практичною діяльністю, тренувати вимову і навіть грати в комп'ютерні ігри, які мають певні навчальні якості.

Наступним кроком може бути побудова уроків, на яких студенти використовують Інтернет сайти для виконання різноманітних завдань, а в подальшому для створення свого власного проекту. Багато ідей щодо цього можна запозичити із різноманітних посібників для вчителів. Проте Алісія Вуец-Качмарек, Ельжбета Олак-Посацька, Себастьян Радуй пропонують використовувати ці посібники як засіб для натхнення та використати подані ідеї для створення власних матеріалів, які підходять для певної групи студентів, їхнього рівня, потреб та інтересів.

Алісія Вуец-Качмарек, Ельжбета Олак-Посацька, Себастьян Радуй говорять, що коли вони розпочали використовувати комп'ютери, а потім і Інтернет відбулося значне підвищення інтересу та мотивації їхніх студентів [4]. Використовуючи засіб, який сам по собі вже є привабливим для студентів, вони досягли кращих результатів. Їхні студенти позитивно реагували на уроки, що базуються на роботі в Інтернеті та розглядали їх як винагороду за щоденну навчальну рутину.

Ще однією перевагою використання Інтернет сайтів є доступ до автентичної сучасної мови, яка так часто відсутня у надміру спрощеному та іноді застарілому світі підручників. Навчаючи справжній мові, Інтернет допомагає у формуванні вмінь та навичок розмовної мови, а також у навчанні, лексиці та граматиці, забезпечуючи справжню зацікавленість. [2, 300].

Заняття іноземної мови, на яких Інтернет є джерелом і інформації, і автентичної англійської є корисними. Інтернет може застосовуватися для навчання студентів різного рівня - від елементарного до вищого.

Алісія Вуєц-Качмарек, Ельжбета Олак-Посацька, Себастьян Радуй пропонують такі три основні частини уроків на базі Інтернету [4]. На початку уроку студентів готують до використання Інтернет сайтів і до виконання практичних завдань через вступні вправи (словниковий мозковий штурм) і використання онлайн словників. Потому студенти виконують завдання заздалегідь підготовлені викладачем. Студенти читають тексти та шукають відповідну інформацію, відповідають на запитання чи вирішують проблемне завдання. Для нижчих рівнів ці фахівці пропонують сконцентруватися на таких практичних речах, як пошук роботи, транспортного засобу (літака, автобуса, порома та іншого). Студентам вищого рівня можна запропонувати не лише відповісти на запитання, а й підготувати детальний проект, наприклад скласти маршрут подорожі тощо.

Заключною стадією уроку є презентація знахідок студентів. Таким чином, ці науковці поєднують застосування на практиці різних умінь та навичок. Вони заохочують студентів повторювати та концентруватися на лексиці певних галузей та розвивати вміння усного мовлення та навичок презентації.

Ефективним при виконанні таких завдань є робота в парах, коли студенти можуть співпрацювати, обговорюючи щось, та допомагати один одному при прийнятті рішень та із незнайомими словами, і коли хтось із студентів не має достатніх технічних навичок роботи з ПК.

Навички та вміння, що формуються за допомогою Інтернет-технологій, виходять за межі іншомовної компетенції, оскільки Інтернет розвиває також соціально і психологічні якості студентів, їх впевненість у собі і їх здатність працювати в колективі [2, с.300].

Ще одним доказом ефективності використання Інтернету на заняттях іноземної мови є те, що не менше третини досить скромної кількості навчальних годин, що відводяться на іноземну мову на немовних факультетах припадають на самостійну роботу студентів. Очевидно, що саме використання комп'ютерних навчальних програм та інших методів організації і контролю самостійної роботи може зробити цей процес більш привабливим та ефективним. [2, 300]

Корисним на занятті є поєднання роботи з комп'ютером та Інтернетом з іншими видами діяльності. Не варто забувати, про те, що Інтернет - лише допоміжний технічний засіб навчання, для досягнення оптимальних результатів необхідно правильно інтегрувати його використання в процесі заняття. [2, 300]

Застосування комп'ютерних технологій - комп'ютерів, комп'ютерних мереж, Інтернету - у процесі викладання та вивчення іноземних мов у вузі відкриває для викладачів та студентів великі можливості. Наявність таких технологій дає викладачам можливість планувати такі види діяльності, які вносять елементи новизни та зацікавленості в контекст викладання та вивчення іноземних мов, а також застосовувати їх на будь-якому етапі заняття. [1,244]

Література

7. Жовнірук З.Л. Застосування комп'ютерних технологій на заняттях з іноземних мов у вузі. *Лінгвометодичні концепції викладання іноземних мов у немовних вищих навчальних закладах України: 36. наук, статей учасників Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 23-24 груд. 2003 р.* - К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2003. - 583 с.

2. Ускова Т. О. Майбутні спеціалісти та іноземна мова. *Лінгвометодичні концепції викладання іноземних мов у немовних вищих навчальних закладах України: 36. наук, статей учасників Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 23-24 груд. 2003 р.* - К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2003 - 583 с.

3. Значение электронной почты в преподавании [Электронный ресурс] / Тумова С. В. Режим доступа: <http://www.hut.fi/~rvilmi/index.html>.

4. Barbarians in the Computer Lab - a Practical Guide to How to Use Computers and the Internet in English lessons [Электронный ресурс] / Alicja Wujec-Kaczmarek, Etibieta Olak-Posacka, Sebastian Raduj. Режим доступа: <http://www.bitmap.co.uk/apr08/ess04.rtf>.

5. Projects Using the Internet In College English Classes. Basics and Beyond conference at Chubu University, Nagoya, Japan, on May 31, 1997 [Электронный ресурс] / Victoria Muehleisen. Режим доступа: <http://www.waseda.ac.jp/faculty/96050/index-e.html>

УДК 378.091.12.011

Л.А. КАРТАШОВА

ОСОБЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНИХ СИСТЕМ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ СУСПІЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ВИЩИХ ПЕДАГОГІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ

Анотація. У статті здійснено аналіз інформаційно-технологічних систем навчання майбутніх вчителів суспільно-гуманітарних спеціальностей у вищих педагогічних навчальних закладах України, виокремлено їх особливості. Визначено необхідність подальшого розвитку систем навчання майбутніх вчителів суспільно-гуманітарних спеціальностей з метою відповідності результатів навчання соціальним, науковим і технологічним цілям, рівню розвитку суспільства, внутрішнім цілям і потребам системи освіти.

Ключові слова: учитель, інформаційно-комунікаційні технології, навчання, система.

Анотація. В статье осуществлен анализ информационно технологических систем обучения будущих учителей общественно гуманитарных специальностей в высших педагогических учебных заведениях Украины и выделены их особенности. Определена необходимость последующего развития систем обучения будущих учителей общественно гуманитарных специальностей с целью соответствия результатов обучения социальным, научным и технологическим целям, уровню развития общества, внутренним целям и потребностям системы образования.

Ключевые слова: учитель, информационно-коммуникационные технологии, обучение, система.

Annotation. This article represents the analysis of info-technological systems in the training of future teachers of social-liberal specialties in higher pedagogical educational institutions of Ukraine. Their peculiarities are distinguished. The necessity of further development of training systems for future teachers of social-liberal specialties is determined

to bring the results of training into line with social, scientific & technological goals, the level of social development & internal purposes & necessities of the educational system.

Keywords: teacher, of informatively-communication technologies, teaching, system.

Постановка проблеми. Використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у навчанні є однією з найважливіших причин переходу на новий етап оновлення змісту освіти, яка викликає відповідні зміни засобів навчання, форм і методів навчання. Питаннями модернізації змісту навчання займаються інститути НАПН України на чолі з Міністерством освіти і науки, окремі науковці та практики. В той же час, багато питань ще залишаються не розв'язаними.

В теперішній час у навчальний процес ВПНЗ України введено нові державні навчальні стандарти, які передбачають підвищення ролі ІКТ в професійній підготовці студентів суспільно-гуманітарних спеціальностей.